

PRENUMERATA:

W Łodzi:	
Rozanie	rs. 6
Półrocznie	„ 5
Kwartalnie	„ 4
Miesięcznie	„ 3
W KRAJACH I CESARSTWIE:	
Rozanie	rs. 8
Półrocznie	„ 7
Kwartalnie	„ 5

Prenumeratę na „Dziennik Łódzki” w Warszawie przyjmuje skład Heryka Hirsfelda, przy ulicy Miodowej, Nr. 16, wprost Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Tamże nabywać można pojedyncze numery „Dziennika.”

Cena pojedynczego numeru 5 kop.

DZIENNIK ŁÓDZKI

pismo przemysłowe, handlowe i literackie.

CENA OGŁOSZEŃ

Za jeden wiersz poltym lub za jego miejsce 6 kop., z następstwem w razie częściej powtarzających się albo większych ogłoszeń odpowiedniego rabatu.

Nekrologi za każdy wiersz 10 kop. Reklamy: za każdy wiersz 12 kop.

Stałe 3 wierszowe ogłoszenia adreśowane po ra. 2 miesięcznie.

Od należności przewyższających 10 rs. następstwo dodatkowe ogólne 5%.

KALENDARZ.

Dziś: Juliany P. M.
Jutro: Sylw. B. i Don. M.
Wschód słońca o godz. 7 min. 27. Zachód o godz. 5 min. 1.
Długość dnia godz. 9 min. 34. Przybyło dnia godz. 1 min. 52.

Biurow Redakcyi i Administracyi
ulica Piotrkowska, hotel Hamburgski Nr. 275.

Adres telegraficzny:

„DZIENNIK” ŁÓDŹ.

Ogłoszenia przyjmowane są: w Administracji „Dziennika” oraz w Biurach Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera w Warszawie i w Łodzi.

Rękopisy nadesłane bez zastrzeżenia—nie będą zwracane.

Przesilenie ekonomiczne.

II.

Opierając się na dokumentach francuskiej komisji cłowej, Georges Michel utrzymuje, że w roku 1886 ceny artykułów handlu obniżyły się przeciętnie w stosunku 1,6%. Sama w sobie ta zniżka jest nieznaczna. Pewną doniosłość jednak nadaje jej ta okoliczność, że spadek cen zrobił już znaczne postępy w latach poprzednich. Wyjątkowo niepomysłne były lata 1885 i 1884. W roku 1885 ceny obniżyły się o 4 1/2% w porównaniu z cenami z roku 1884, te zaś były niższe przeszło o 5% od cen z roku 1883. Bydło, owoce, nasiona olejiste, węgiel kamienny, bawełnę, przędzę i tkaniny bawełniane, len, tkaniny półjedwabne, skóry, miedź, w roku 1886 notowano o 5—25% niższe niż w roku 1885. Lecz zwykła cen niektórych artykułów zredukowała ogromnie przeciętną spadku cen, sprowadzając ją do zaznaczonych wyżej 1,6%. Tak np. zboże i mąka podrożały o 9 1/2%, kawa o 29%, cyna i ołów o 10 i 12%, drzewo farbiarskie o 6%, jedwab surowy i odpadki jedwabne o 7 i 6%, wstążki jedwabne o 10—15%, wełna o 20%, tkaniny wełniane z przędzy czesankowej i gremplowanej o 8 i 15%.

Z cyfr zebranych przez francuską komisję cłową okazuje się, że od roku 1873 do 1885 ceny wyrobów wywożonych z Francji spadły o 33%. Z tego jednak nie można wcale wyprowadzać wniosku, że zyski fabrykantów francuskich zmniejszyły się o trzecią część. Równocześnie z cenami wyrobów spadały ceny materiałów surowych, jak to widać z następującego zestawienia:

	r. 1869	r. 1885
Wełna	1.90	1.65
Len czesany	1.77	99
Bawełna	2.65	1.42
Łój	1.02	70
Nasiona olejiste	49	35
Indygo	22.—	15.50

Mahoń	40	27
Drzewo dębowe i bu-		
dulcowe	100.—	55.—

Cyfrы powyższe wyrażają ceny we frankach za kilogram, tylko dla drzewa dębowego za metr kubiczny.

Ceny jedwabiu spadły jeszcze silniej. Jeżeli więc tkaniny jedwabne gładkie notowano w roku 1878 po 134 fr. a w 1885 tylko po 73 fr., nie wynika stąd wcale, by fabrykanci lionscy mieli ponieść stratę 46%, gdyż jedwab surowy francuski i chiński sprzedawany w r. 1868 po 132.50 fr. i po 73.50 fr., kosztował w roku 1886 tylko 56 fr. i 37 fr. za kilogram. Korzyść osiągnięta na materiale surowym pozwoliła fabrykantowi obniżyć cenę sprzedażną, bez poniesienia całej straty. Dostarczyć materiał surowy również nie dźwiga całego ciężaru zniżki, znalazłszy sposoby zmniejszenia kosztów fabrykacji.

Fabrykantów nie zadowolili jednak zniżka cen materiałów surowych; starali się oni nadto o wynalezienie materiałów podobnych a tańszych i często osiągnęli cel zamierzony. Do wyrobu wielkiej liczby tkanin użyto bawełny indyjskiej zamiast amerykańskiej i egipskiej, znacznie droższej. Usiłowano spożytkować to wszystko, co przedtem zaliczono do odpadków fabrycznych. Postępy chemii pozwoliły wyciągać fosfory z szlak hutniczych, potaż z wody użytej do mycia wełny, sole amoniakalne z uryny. Niektóre materiały niezbędne w farbiarstwie, które trzeba było sprowadzać z Ameryki i opłacać drogo, zastąpiono odpowiednimi ekstraktami z produktów ubocznych, niegdyś pozabawionych wszelkiej wartości, jak odpadki przy fabrykacji gazu oświetlającego. Niemalże wpływ na ceny miały wywrzeć także udoskonalenia i uproszczenia narzędzi pracy, współzawodnictwo towarzystw kolejowych, pociągające za sobą obniżenie opłat frachtowych, wreszcie ulepszenia środków komunikacji lądowych i wodnych oddziaływające także w tym kierunku na taryfy.

Spadek cen w latach ostatnich jest więc w części naturalnym wynikiem postę-

pu wszechstronnego i o tyle—tylko korzyść ogólną przedstawia. Wartość wielu artykułów nie wznieś się może już nigdy do wysokości jaką dawniej zajmowała, lecz na tem nie straci ani kupiec ani fabrykant a zyska spożywek. Niestety ta różnica na korzyść nabywcy, którą mógłby usprawiedliwić postęp w rozwoju ekonomicznym lat ostatnich jest bardzo małą w porównaniu ze spadkiem, jakiemu uległy w tymże czasie ceny większej części artykułów handlu. Spadek ten wywołały inne wcale niepokojące przyczyny, a głównie nadprodukcja kolosalna. By więc przesilenie mogło być zażegnane skutecznie, wytwórczość musi być ujęta w karby i przystosowana ściśle do potrzeb rzeczywistych i do warunków zbytu. Ku temu właśnie zmierzają głównie konwencje i syndykaty, które zawiązują się we wszystkich krajach a w Niemczech objęły już prawie wszystkie ważniejsze gałęzie wytwórstwa.

Przemysł, Handel i Komunikacje.

Przepisy cłowe. Najwyżej zatwierdzone postanowienie komitetu ministrów przedłoża do 13 stycznia 1889 termin opłaty cła od tytoniu, przywiezionego na komory składowe w latach 1881, 1882, 1883 i 1885 a pozostawia do wyboru składników i fabrykantów odroczenie także do 13 stycznia 1889 opłaty cła za tytoń przywieziony przed rokiem 1881, lecz jedynie pod warunkiem złożenia kaucyi odpowiedniej należności skarbowej, albo natychmiastowe odesłanie tytoniu za granicę, albo wreszcie pozostawienie tych zapasów na pokrycie należności cłowych.

Zgodnie z okólnikiem departamentu celnego, minister skarbu uznał, że mały brak wagi do ilości 600 pudów w party cukru wysyłanego za granicę, nie powinien powstrzymać wydania wysyłającym ustanowionych kwitów zaliczeniowych.

Departament dochodów niestałych za-
wiadamia, że minister skarbu uznał za
możliwe oznaczyć na tarę worków podwój-

nych, używanych przy wysyłce cukru za granicę, zamiast 4% jak dotąd, tylko 2%, a dla potrójnych 3%, zamiast 6% wagi brutto.

Okólnik ministra skarbu z dnia 31 stycznia r. b. poleca zarządzającym poborami akcyzowymi i celnymi zastosować się w wykonaniu do przepisów zamieszczonych w „Więstniku finansów” co do wywozu za granicę naftowych produktów, nadmienając zarazem, że obowiązek czuwania nad wywozem należać ma do tych urzędników celnych, którzy powierzoną mają kontrolę wywozu spirytusu.

Cło od nasion buraczanych. „Nowoje wremia” donosi, iż niebawem minister skarbu wniesie do rady państwa projekt podwyższenia cła od nasion buraczanych, przywożonych z zagranicy, do 2 rs.

Przepisy akcyzowe. „Nowosti” dowiadują się, iż ministerium finansów postanowiło na przyszłość nie pobierać akcyzy od płynnych drożdży, lecz rozciągnąć przepisy akcyzowe na zagraniczne drożdże prasowane, powiększwszy podatek banderolowy od nich do 16 kop. od funta.

Fabrykant pierników w Warszawie zwrócili się do towarzystwa przemysłu i handlu o wyjednanie podwyższenia cła od pierników, biszkoptów, wafli i opłatków zagranicznych z 4 rs. 50 kop. do 9 rs. od pudła, gdyż cło dotychczasowe, wynoszące 5—8%, uniemożliwia krajowym fabrykom konkurencyę z zagranicą, zwłaszcza wobec ciągłego obniżania cen przez tutejszych fabrykantów, przy drożyznie krajowego materiału.

Nadzór cłowy w kraju Zakaspijskim. „Nowosti” dowiadują się, że ministerium skarbu opracowuje obecnie projekt urządzenia nadzoru cłowego w kraju Zakaspijskim, celem pozyskania rynków dla zbytu towarów ruskich w Persyi, Ochiwie i Bucharze, tudzież przeszkodzenia konkurencyi zagranicznej.

Traktat z Hiszpanią. W zawartym, lecz nie ratyfikowanym traktacie handlowym pomiędzy Rosją a Hiszpanią zastrzeżone są dla spirytusu fińskijskiego przywileje, z których korzysta spirytus niemiecki i szwedzki, o spirytusie zaś ruskim niema

Z literatury i sztuki.

Drobna beletrystyka. — Nowe Orzeszkowej: Panna Antonina, Dobra pani Romanowa, Tadeusz. — Metoda Orzeszkowej, metoda Dygasińskiego. — Trzy tomy jego nowel. — W puszczy. — Właściwości jego talentu.

Ukazało się parę zbiorów nowel zasługujących na uwagę. Najpierwsze miejsce wśród nich należy się nowelom Orzeszkowej, których dwa tomy wydała firma Gebetnera i Wolfa. Są to powiększone części klejnoty naszej drobnej beletrystyki. Tak jak i powieści swoje, autorka osnuwa je na głębokich studiach charakterów i ludzi.

Spotykamy nieraz osoby skarżące się na szczyptę ram otaczającego ich świata, na to, że żyć muszą wśród zacieśnionych horyzontów, przestawiać z ludźmi mało wykształconymi, stojącymi na niskim umysłowym poziomie, a są nawet powieściopisarze utrzymujący, że talent ich zamiera wśród nieodpowiednich warunków. Są to skargi słabych, nieudolnych, tych co nie umieją patrzeć w oko, ani w sobie odnaleźć wspaniałej iskry natchnienia i dla tego winy własne zwałają na otoczenie, na warunki zewnętrzne. Materiał powieściowy znajduje się wszędzie, gdzie tylko jest życie, dostarczając go zarówno chałup jak salony, przedmieścia miast wielkich jak skromne dworki szlacheckie. Gdzie tylko ludzie pracują, działają, smucą się lub cieszą, tam jest otwarte pole badań dla powieściopisarza.

Dowodem tego są utwory Orzeszkowej. Nie szuka ona nigdy wyjątkowych ludzi, wyjątkowych charakterów, wyjątkowych okoliczności, wszystkie jej nowele są osnute na tematach tak zwykłych, tak prostych, iż każdy bez wyjątku spotyka je na swej

drodce. „Panna Antonina” to biedna nauczycielka, która wiek swój sterała na ciężkiej, sumiennej, całą duszą ułożonej pracy a umiera w nędzy i opuszczeniu. „Dobra pani” zawiera historję dziecka, wziętego przez fantazję pańską z domu rzemieślnika do wspaniałej willi przez znużoną kobietę, szukającą rozrywki. Ale rozrywki tego rodzaju wkrótce bawie przestają i dziewczynka z salonu przechodzi do garderoby, a z garderoby powraca znów do ubogich krawczyń-rzemieślników. Dziecko nigdy nie zapomni o owej krótkiej epoce pieszczot i zbytków, a przytem ono pokochało dobrą panią której mogłaby powtórzyć znane słowa bajki: „Dla was to jest igraszka, nam chodzi o życie”. „Romanowa” przenosi nas w inne sfery nędz ludzkich, jest to bowiem stara żebraczka.

I tym nawet typem ostatecznego upadku nie pogardziła powieściopisarka. Proces, wskutek którego z pracowitych ludzi wyrabiają się żebracy, zasługuje na uwagę. Najczęściej dzieła tu jedynie starość, kalectwo, choroba; żebractwo nie jest naturalnym następstwem normalnie spędzonego życia, prowadzi zwykle do niego nalg jakiś, grzech lub uczucie—ten nalg serca.

Historja Romanowej jest bardzo zwyczajna, tysiące podobnych każdy z nas odnajdzie w pamięci. Była kiedyś młodą, silną, hołą, miała męża który ją kochał, z którym pracowała pospół. Mąż stracił, nie upadła przecież na duchu, miała dla kogo żyć, miała syna. I kto by pomyślał, że to dziecko, które wdowa ukochała całem osieroconem sercem, które chowała i karmiła pracą ciężką i zaparciem, stanie się właśnie powodem jej nędzy. Chłopak był dzielny i pracowity, wyrósł ślicznie, bo do ojca był podobniutki i to może jeszcze zwiększało ukochanie matki.

Romanowa była kucharką w mieście, w

którym syn jej trudnił się malarką, zarabiali sporo oboje, ona mogła starość sobie zapewnić, on przygotować byt dostatni, a nawet ożenić się z córką zamożnego majstra, która go polubiła. Życie mogło uśmięknąć się matce i synowi. Oż stąd, kiedy syn zrazu kiedy niekiedy potem coraz częściej zaczął sprawę zapijać. Tym sposobem tę przyszłość wymarzoną i krwawo zapracowaną groźną marzycy wynosił do szynku, aż wreszcie nieprzytomny zrobił awanturę tak grubą, iż za nią poszedł do więzienia na lat parę i stamtąd nie wrócił już nigdy.

Prosty to wątek powieściowy, tak prosty, iż go prawie niema, a jednak co z tego prostego motywu wysnuła autorka scen pięknych, tryskających prawdą, ile w nich cieniowania. Jak wymownie opisała twórcę biednej matki, ile razy syn jej przychodził do kuchni podniecony trunkiem, który zmienił dobrego chłopca w awanturnika. I te nadzieje budzące się niewyczerpanie w sercu matki, gdy syn wytrzeźwiwszy żałuje swych czynów, obiecuje poprawę by znów uleść pokusie, i tę wiargę jej wiecznie zawiedzioną, wiecznie odradzającą się na nowo.

Tylko macierzyńskie serce może być tak niewyczerpanem w przebaczenia, a szczególnie wierzyc i ufać jeszcze synowi, który zawiódł je już tyle. Z razu odzywa się on z pewną trwogą do matki, nawet po pijanemu, prosi o pieniądze, gdy wie, że je posiada, potem namiętność jego wzrasta, zaciera się lepsze uczucie, staje się coraz natarczywszy, przechodzi do groźby a nawet do czynnych obelg, które matka znosi w milczeniu, ażeby nie oskarżać syna.

Jest to jedna z najpiękniejszych nowel całego zbioru, fragment z psychologii macierzyńskiego serca, tak głęboki i tak subtelny, iż stanąć może obok „Ojca Goriot” Balzac’a.

Dramatyczniejszy jeszcze jest „Wieczór

zimowy.” Gdy prawdziwy syn marnotrawny, niegdyś ukochany, dziś zbrodniarz kryjący się przed sprawiedliwością, zachodzi wśród śnieżnej burzy do chaty ojcowskiej, zwabiony niepojętym uczuciem. Potrzeba mu się ogrzać i posilić, ale więcej od materialnej potrzeby, ciągnie go tu wspomnienie.

Mieszkańcy chaty — stary ojciec, bracia, bratowa, siostry, nawet stara przysięgnięta baba, wszyscy opisani są z plastyką tak wielką, iż od razu zdają się starymi znajomymi.

Przybysz nie mówi kim jest, prosi tylko o gościnność. Po tylu latach nikt go nie poznaje. Wszyscy zresztą zajęci są ucieczką z więzienia straszego rozbójnika Bąka, za którym rozleśniono gońców listy, wszyscy o nim mówią, straszą zbrodniami, dziwią zgrzeszności i sile.

Przybysz zrazu zachowuje się ostrożnie, wreszcie nie może się od pytań powstrzymać, co się stało z matką, siostrą, kiedy chatę przestawiano. Przyznaje wreszcie, że był tu przed laty, dawno, gdy nowy dwór budowano, a znów kiedy zebrani rozprawiali, jakim sposobem Bąk mógł uciec z więzienia, tłumaczył to w pół dumy, pół drwiący sposób. Najpiękniejszą jednak jest scena niema, która zawiązuje się pomiędzy ojcem a synem, kiedy pierwszy poznal wreszcie kto jest gość jego, a syn rzucił w sposób ogólny pytanie, czy sprawiedliwość ludzka nie bywa niekiedy bezmiłosierną i czy zbrodnice czyny nie mogą nigdy znaleźć przebaczenia.

Stary chłop odpowiada twardem zaprzeczeniem, a jednak kiedy synowie domyślają się wreszcie, iż mają w chatce Bąka, ale nie przypuszczają, że ten Bąk to ich brat rodzony, chcą chwycić przybysz, dają rozkaz by wypuszczono go wolno, a nawet weiska mu w rękę pieniądze i kłó się z Bogiem.

(Dokończenie nastąpi).

mowy; z tego też powodu komitet główny towarzystwa przemysłu i handlu zwrócił się do ministerium z prośbą o zastrzeżenie podobnych ulg dla spirytusu ruskiego.

Bank przemysłowy w Petersburgu. „Kurier codzienny” dowiadyuje się, że kilku kapitałów petersburskich czyni starania o uzyskanie pozwolenia na otwarcie nowego banku przemysłowego, którego zadaniem byłoby udzielanie zaliczeń i pożyczek na wytwory różnych fabryk i zakładów przemysłowych, oraz urządzenie składów komisowych tych towarów, na które będzie wydana pożyczka.

Bank włościański w Królestwie. „Grażdania” dowiadyuje się, iż projekt organizacji banku włościańskiego w guberniach Królestwa Polskiego bliskim jest urzeczywistnienia. Obecnie zebrano już wszelkie informacje z powiatów o wartości ziemi w Królestwie Polskiem. Jednocześnie postanowiono, aby wysokość raty wraz z amortyzacją nie wynosiła wyżej nad 5% rocznie.

Kasy pożyczkowo-wkładowe. „Petersburskija wiadomości” dowiadyują się, iż projekt nowych przepisów dotyczących kas pożyczkowo-wkładowych, będzie niebawem wniesiony do rady państwa. Projekt był już czytany przez wszystkich ministrów, lecz skutkiem zmiany kilku paragrafów, wniesienie jego do rady państwa musiało być wstrzymane aż dotąd.

Droga dąbrowska. „Gazeta radomska” donosi, że zarząd drogi żelaznej iwagrodzko-dąbrowskiej, celem powiększenia ruchu towarowego, postanowił przystąpić z wiosną roku bieżącego do budowy kilku galezi pobocznych, wiodących do kopalń węgla kamiennego.

Stosunki handlowe z dalekim wschodem. Ministerium skarbu wysłało w swoim czasie generała Bajewo dla zbadania granicy Rosyi z Persją i Afganistanem w obrębie kraju zakaspjskiego. W sprawozdaniu swoim generał-major Bajew mówi o ruskich stosunkach handlowych z mieszkańcami dalekiego wschodu, wskazuje konieczność lepszego uwzględnienia gustu azjatyckich nabywców towarów ruskich, tak jak to czynią współzawodniczące z Rosją Indie angielskie. Cukier ruski np. mniej bywa ceniony od francuskiego, ponieważ azjacy wolą cukier rozpuszczający się szybko. Ruskie wyroby tkackie i metalowe, dzięki stosunkowej swej taniości, mają zwały odbyły w Meszhedzie, które to miasto staje się bardzo ważnym rynkiem dla Rosyi. Generał Bajew zwraca jednak uwagę na skargi licznych kupców Meszhedu z powodu nieakuratności i niesumienności w wykonywaniu zleceń ze strony niektórych firm ruskich, które wysyłają zbyt często towar gorszego gatunku od próbki i mniejszych wymiarów. Celem powiększenia zbytu towarów lokciowych ruskich generał Bajew zaleca ustanowienie w głównych ogniskach handlu azjatyckiego, agentów specjalnych, którzyby utrzymywali wystawy próbek towarów, przyjmowali zamówienia i zaznajamiali fabrykantów ruskich z upodobaniami i potrzebami rynków azjatyckich. Obok tego niezbędną jest poprawa komunikacji towarowej z Persją i Chiwą.

Wystawa w Kijowie. Do ministerium dóbr państwa wniesiono podanie od kijowskiego towarzystwa rolniczego w kwestyi urządzenia we wrześniu r. b. w Kijowie wystawy rolniczej z oddziałami: chmielarstwa, piwowarstwa, hodowli tytoniu, ogrodnictwa, jedwabnictwa, pszczelarstwa i gospodarstwa mlecznego. Jednocześnie zaprojektowano zwolnienie zjazdu chmielarzy i piwowarów.

Z londyńskiego rynku pieniężnego donosi „Economist.” „Rynek pieniężny pozostaje ciągle w letargu, głównie skutkiem niepewności politycznej. Ona unieruchomiła prawie zupełnie spekulację na giełdzie papierów wartościowych, kupcom odebrała ochotę do zaciągania nowych zobowiązań, zmuszając ich do biernego zachowania się, dopóki spodziewana poprawa nie wydatni się z większą stanowczością. Skutkiem tego popyt na pieniądze zeszedł do granic bardzo szczupłych i nawet obecne niskie stopy procentowe utrzymują się z trudnością. Z przeczności bank angielski utrzymuje swoją stopę procentową na wysokości 3%, banki akcyjne, po dojrzałej rozprawie, zdecydowały się nie obniżać swych procentów od wkładów, lecz domy dyskontowe postanowiły płacić 1% za pieniądze na zawołanie a 1 1/4% od wkładów za wypowiedzeniem. Pomimo panującego zastój prawdopodobniejszą od dalszej niżki wartości pieniędzy jest teraz jej wzmocnienie. Najpierw publiczność zaczyna bardziej wierzyć, że pokój będzie utrzymany. Wprawdzie trudno pogodzić sprzeczność pomiędzy pokojem i zapewnieniami Bismarka i jego dążnością powiększenia sił zbrojnych państwa, lecz zaczęto mniej obawiać się nieprzyjacielskiego wystąpienia Rosyi, a oprócz tego mowa lorda Salisbury'ego, wygłoszona przy otwarciu parlamentu oddziaływała uspokajająco na umysły. Dzięki temu interesy zachynają okazywać trochę więcej ożywienia. Kapitały swobodne na rynku pieniężnym uszczupli ściąganie podatków, co przyczyni się także do wzmocnienia stopy procentowej. Nie można jednak spodziewać się, by zwyczaj była znaczną.” Na targu srebra cena sztab obniżyła się z 44 1/4 na 44 1/8 p. Dolary meksykańskie notowano nominalnie po 42 1/2 p.

SPRAWOZDANIA TARGOWE.

Giełda londyńska. Sprawozdanie tygodniowe (do dnia 11 lutego). Giełda przeżyła tydzień ubiegły zupełnie bez życia. Prawie we wszystkich działach panowało usposobienie niezdecydowane. Mowa Bismarka oddziaływała zrazu zmniejszająco, lecz wywołana przez nią wyższość kursów była niezbyt czuła i chwilowa tylko. Potrzeby pokryciowe wkrótce zaspokojono i stopniowo słabło usposobienie, do czego oprócz niepokojących pogłosek politycznych, przyczyniały się wiele doniesienia z San Remo o chorobie niemieckiego następcy tronu. Konsale zakończyły tydzień niżką 1/16 — 1/8 p. Papiery kolejowe angielskie trzymały się po-czatkowo mocno, lecz później uległy dośrodkowej niżce. Zagraniczne papiery państwowe poruszały się bez życia; pod wpływem niższych kursów berlińskich i wiedeńskich, gdy minęło dobre wrażenie jakie wywarła mowa Bismarka, prawie wszystkie kursy w tym dziale spadły mniej lub więcej. Tylko pożyczki ruskie i egipskie oparły się niżce; renta włoska straciła 1/16. Na papiery kolejowe amerykańskie mało zwracano uwagi, kursy ich uległy ogólnaj niżce.

Bawelna. Liverpool, 10 lutego. W tygo-

dnia ubiegłym targ był w ogóle spokojny, a ceny bawelny amerykańskiej obniżyły się powoli o 1/16 p. Od wczoraj jednak usposobienie poprawiło się znacznie, zgodnie z nastrojem handlu terminowego i notowania bawelny Texas musiano znów podnieść do dawnej wysokości. Upland i Orleans z wyjątkiem ordinary, zakończyły tydzień niżką 1/16 p. Przywóz dosięgnął niezwykle wysokiej cyfry 166,002 bel, lecz mimo to zapas ogólny powiększył się niewiele. Bawelna brazylijska miała bardzo dobry popyt, zapas zmniejszył się do 11,490 bel w obco 47,110 bel w odpowiednim czasie roku przeszłego a ceny trzymają się nadzwyczaj mocno. Natomiast popyt na bawelnę egipską jest bardzo słaby; wielkie zapasy wywierają nacisk na targ; ceny gatunków bratanich obniżyły się znów o 1/16 p. a białych o 1/8 p. Bawelna peruwiańska surowa podrożała o 1/16 p.; naroszenie nadziei — tyg dnia ubiegłym wykonywało bawelnę wschodnią — indyjską; Timi v-ly i fully good i fine Dholerah obniżyły się o 1/16 p. podczas gdy za machine gumer Oomra płacono drożej o 1/16 p. Wobec stosunkowo wielkich dowozów w Ameryce, targ terminowy początkowo był usposobiony niżkow, zwłaszcza, że oddziaływały nań obawy wojenne panujące na lądzie — stałem. Gdy jednak w dniach ostatnich wypogodziły się zapatrywania polityczne, na targu usposobienie poprawiło się znacznie a pniewał New York, w oczekiwaniu niepomyślnego sprawozdania biura waszyngtońskiego, podniósł notaw-nia, przeto spadek początkowy wyrównał się całkowie, a nawet zakończono tydzień małą wyżką. Jawne zapasy na rynku tutaj zmniejszyły się do 116,000 bel mniej niż były przed rokiem, podczas gdy przedziałnicy, według obliczeń wiarygodnych, rozporządzają teraz ilością większą tylko o 54,000 bel. Ogół zapasów wykazuje więc już teraz niedolów, który powiększy się skutkiem ubytku w zbiorach indyjskich a prawdopodobnie także w oczekiwanych dowozach z Ameryki. Nie ulega zaś wątpliwości, że zużycie bawelny wzrosło od roku przeszłego. Warunki statystyczne są więc bardzo pomyślne dla bawelny i na tem właśnie, tudzież na poprawie interesów w Manchesterze opierają się nadzieje zwykłe w Liverpoolu i w Ameryce.

Przędza i tkaniny bawełniane. Manchester 9 lutego. Na początku tygodnia, skutkiem niżkowych depesz z Liverpoolu, sprzedawcy byli nieco przystępniejsi; notowania przędzy obniżono o 1/16 p. Przy końcu tygodnia jednak przeważało znów usposobienie bardzo mocne, szczególnie dla tkanin. Ogólny obrót tygodniowy nie był zbyt wielki, gdyż wielu nabywców wstrzymywało się od zakupów, w nadziei osiągnięcia dalszych utępszeń. W dniach ostatnich wystąpił znaczniejszy popyt.

Włna. Londyn, 10 lutego. Na rynku angielskim panuje dobre usposobienie, odbywają się znaczne obroty a ceny trzymają się nadzwyczaj mocno.

Kronika Łódzka.

(—) **Zapowiedź wydawnictwa.** Pobudzeni naleganiami i zachętą ze strony publiczności łódzkiej, postanowiliśmy przystąpić do wydania kalendarza na rok przyszły. Przyprowadzamy zatem do skutku oddawaną powyżej zamiar przysłużenia się Łodzi dobrą informacyjną książką w tym rodzaju, którą i po za rogatkami miasta mogła obudzić interes w sferach związanych stosunkami z naszym miastem. Nie przyprowadzaliśmy jednak zamiaru do skutku, pozostawiając inicjatywę pod tym względem innym, więcej rozporządzającym czasem i środkami, osobom. Skoro jednak próby w tym kierunku wydały rezultat poniżej wszelkiej krytyki i potrzeba zaspokojoną nie została, sądzimy, że naszą książką informacyjną przynajmniej w większej części, jeśli nie całkowicie, potrzebie

tej zaradzimy. Nie ludzimy się nadzieją, by zaraz w pierwszym roku wydawnictwa to odpowiedziało wszystkim wymaganiom i od razu cel, jakiśmy sobie w niem wytknęli, został przez nas osiągnięty, pierwsze bowiem kroki na tej drodze obfitują, zwłaszcza na prowincyi, w wielkie trudności, dla szerszej publiczności nieznane. Jeżeli jednak przedsięwzięcie nasze już w pierwszym roku choć względnie pomyślny uwieńczy skutek, wszelkich dołożymy starań celem dalszego rozwoju wydawnictwa i ciągłego wprowadzania w niem ulepszeń. Kalendarz opracowany zostanie przez miejscowe siły, pod kierunkiem jednego z naszych współpracowników, który niniejszem prosi wszystkich interesujących się wydawnictwem o przesyłanie do redakcyi swych uwag, wskazówek oraz posiadanego materiału informacyjnego, dotyczącego miasta naszego i pobliskich.

Stosownie do wartości zużytego do kalendarza materiału, za takie współpracownictwo pragnącym przyjść nam w ten sposób z pomocą, ofiarujemy bezpłatnie egzemplarz kalendarza lub też odpowiednie wynagrodzenie, o ile postawione nam warunki możliwe będą do przyjęcia. Ufamy, że wysiłkom naszym przy wydaniu rzeczywistnie pożytecznej książki, odpowie w równej mierze poparcie i uznanie ze strony publiczności.

Współpracownicy „Dziennika Łódzkiego.”

(—) **Z teatru.** Ciężkimi były dla działu Melpomeny łódzkiej ostatnie tygodnie karnawału, — pustki w sali, pustki w kasie teatralnej! Ostatni wtorek nie dał im nic lepszego, prócz tej jedynej pociechy, że to już ostatnia chwila nierówny walki z Terpsychorą. Podczas gdy mnóstwo rodzin bawiło się w salonach prywatnych, a każdy zresztą, gdzie i jak mógł, starał się uczęstniczyć w pogrzebaniu karnawału, — na scenie teatru Victoria rozgrywały się dzieje Edgara i Lucy z Lammermooru wobec nielicznych świadków. Zaledwie sto osób, w łóżach i krzesłach, zebrało się dla wysłuchania pięknej i melodyjnej opery Donizetti'ego, którą ze względu na wykonanie, nazwać można brylantem w skarbnicy repertuarowej naszego towarzystwa wokalnego. Frenetyczne oklaski towarzyszyły wykonaniu numerów zbiorowych. Rzecz oczywista, że oklasków tych większa część przypadła w udziale pannie Berghi, mianowicie za koncertową interpretację całego aktu trzeciego, jakoteż p. Czernickiemu, przedstawicielowi Edgara, za dobrą grę i śpiew pełen ekspresji. Dzielnej tej parze solistów naszych, wybornie sekundowali pp. Grodecki i Olszewski.

(—) **Licytacje.** Dnia 20 lutego r. b. w Piotrkowie, w gmachu rządu gubernialnego odbywać się będą licytacje na oddanie w przedsiębiorstwo prywatne naprawy mostów na pierwszorzędnym traktach, w granicach siedmiu powiatów guberni piotrkowskiej. O bliższych szczegółach interesowani dowiedzieć się mogą w wydziale administracyjnym rządu gubernialnego.

W magistracie m. Łodzi, dnia 28 lutego r. b. odbędzie się licytacja na wydzierżawienie dochodu z ławek w bóżnicy miej-

11)

IWAN FRANKO.

N A D N I E.

SPÓŁECZNO-PSYCHOLOGICZNE STUDYUM.

Przełożyła z rusińskiego

Marya Siemaszko.

(Dalszy ciąg — patrz Nr. 35).

Zadowoleni wszyscy dziękowali Andrzejowi za tę oznakę dobrego jego serca. Tylko Bowdur siedział jak pień w swoim kącie, pał wzrok widokiem flaszki z wódką, aż nagle porwał się z miejsca, chwycił flaszkę i trzymając ją silnie obiema rękoma chciał w nią zacząć. Wszyscy przypatrywali się mu zrazu ze zdumieniem, a potem rzucili się do odbierania mu flaszki. Nierychło wszakże dokonać tego mogli. Więcej niż połowa wódki zniknęła w gardle Bowdura.

— A bodajby cię sucha jodła przybiła! pogańcze ty jakiś, — krzyknął dziad Pańko. Czemu to na swoją kolej nie czekasz, ale jak świnia, wpierw od wszystkich zalewasz gardło?...

— A — a! — ryknął odsapując Bowdur. Bóg zapłać! To po dawnemu, po boryslawsk! Jakby mnie kto po wszystkich żyłach ręką pogładził, a w głowie szumi, huczy, turr-rrr!

Chwycił następnie kawał kielbasy, wrzucił go w usta i zataczając się do swego kąta poszedł.

Długo jeszcze gawędzili aresztanci, popijając wódkę; długo jeszcze zlorzeczyli przekłemu Bowdurowi, który nie słyszał jakby

ich rozmowy, bo leżąc w kącie bezmyślnie wciąż patrzył przed siebie.

— A gdzie to mój nóż? — zawołał Andrzej, szukając w kieszeniach, — wyrzucić go gdzieś musiałem, czy co? Nie mam teraz czym chleba ukroić. Nie szczególny był to nożyk — ale mniejsza szkoda, niż niewygoda.

— Poszukajcie dobrze w kieszeniach, paniecu, — rzekł dziad Pańko; wszakci to nie igła i w kaźni u nas zginąć nie może. Noża wszakże nie było.

— Niech pan moim chleba ukroi, a później tamtego szuka będziemy, — przemówił Mytro. Zapewne wpaść musiał do siennika, kiedyście spali.

— Być może — przemówił dziad Pańko; trzeba będzie poszukać wszędzie.

Ale wszyscy aresztanci tak się zagawędzili przy wódce i jedzeniu, że zapomniawszy najzupełniej o nożu, wkrótce udali się na spoczynek. Bowdur zasnął także. Tylko Andrzej, który wódki nie pił, przechadzał się po kaźni, zdrowszy, jakby wskutek dobrej nowiny, zwiastującej mu rychłe wydobyć się ciężkiej ohydnej nory.

Och, gdyby to już całkiem wyostać się na swobodę! — szepnął z westchnieniem. Wziąłbym się znów do pracy i może wreszcie cośbym uczynić zdołał. Ale trzeba byłoby nam wszystkim wziąć się do dzieła porządnie, spólnie, nie tracąc darmo czasu, ani środków. Przedewszystkiem musimy uczyć się, dużo się uczyć, nie tych wszelkie martwych przedmiotów, któremi w gimnazjach głowy nam zakuwają. O, odrobinię tylko zakosztował człowiek owej prawdziwej nauki, której świeży powiew orzeźwia i wzmacnia ducha, a jakże do niej lgnie serce! Dlatego ludzie ją potępiają, z pogardą spoglądają na najnowsze jej zdobycze? Czy dlatego, że ona zdobywszy tych nie podaje jako bezwzględnej i całko-

witą prawdę? Ludziom potrzebny jest jeszcze autorytet; z góry dyktujący niewzruszone dogmaty; — potrzebują oni całych to mów pisaniny, stanowiącej dla nich alfabę i omegę mądrości, chociażby nie mieściło się w niej nic innego, oprócz fałszu i rzeczy z mądrością nie wspólnego nie mających... Lecz nie długie już będzie panowanie autorytetu. Ze wszystkich stron powstają siły nowe, potężne, raz bijące w ów mur stary, co przez tysiące lat zacierał horyzonty widzenia ludzkiego. Bodajby prędko już, prędko nastąpił cios ostatni. Bodajby jaknajprędzej, jasna jak dzień, szeroka jak wszechświat swoboda, nie znająca nic — prócz miłości bratniej, nad ludzkością zapanowała.

Czemże jest mroźna praca nasza, wobec tak ogromnych celów? Czemże są drobne męczarnie nasze i cale nasze życie? Ziarno psianki w porównaniu z niebotyczną górą! Jednak, góra każda składa się z owoch drobnych ziarenek. Dobrze jest być jednym z owoch atomów drobnutkich, górę tworzących!

A może wszystkie te myśli nasze, walki, dążenia, widmami są tylko, jakich tysiące już, nakształt bezpołnych wicherów, nad biedną ludzkością przeleciało? Może marną będzie i bezowocną cała praca nasza? Może usiłujemy utworzyć drogę tam, gdzie całkiem gruntu niema, zbudować miasto na bezludnej wyspie! Może najbliższe pokolenie całkiem inną wybierze drogę, nas na stronie zostawiając, jako pomnik bezowocnych wysiłów ludzkich ku urojonym dążącym celom! Zwątpienie takie wysusza mózg, a krwawi serce! Wszystko jest jednak możliwem, więc i do tej goryczy przygotowanymi być powinniśmy i skoro tylko spostrzeżemy, że cele nasze niezgodne są z prawami ogólnego rozwoju ludzkości, z odwiecznym jej dążeniem ku

powszechnemu dobru i szczęściu, powinniśmy naszą bieżącą wysilenia i prace natychmiast na inne tory skierowywać.

Zanim jednak chwila ta nadejdzie, jeżeli nadejdzie, naprzód nam trzeba, naprzód! Uczynimy to, co da się uczynić. Byłoby tylko działać sumiennie, szczerze, uczciwie i rozumnie... reszta już — rzecz nie nasza!

XII.

Nastąpiła noc. Ciężko oddychając gęstem, wilgocią przesiągniętym powietrzem, aresztanci usnęli. Czasem ten lub ów zakaszlał długim, suchym kaszlem, obrócił się na drugi bok, westchnął głęboko, lub też przez sen krzyknął. Gęsta ciemność zalegała kaźnię, bo i na dworze było chmurno i duszno, a zdala dochodziły odgłosy grzmotów i piorunów.

Jeden tylko Bowdur nie spał. Czarniejsze i gęstsze niż w kaźni, ciemności zalegały duszę jego. Odrzucony wódką, zmęczony długą męczarnią, nie myślał o niczem, nie nie wspominał. Nieruchomo siedział na swoim barłogu, trzymając w ręku nóż, o długim, zakrzywionym ostrzu. Od czasu do czasu dotykał palcami żelaza, próbując jakby jego ostrza, — drżał przy tem całym ciałem i oblował się zimnym potem. Oczekał zaim na dworze i w kaźni uciszył się wszystko, czekał głuchej północy.

— Grzmi — mruknął do siebie — a przy grzmotach śpi się twardo. Zasnęłbym i ja... Och, gdyby to usnąć na długo, na wieki... Snem takim ktoś tutaj zaśnie dzisiaj!

Ostatnie wyrazy dziwnie mu jakoś zabrzęczały w uszach, wzdręgnął się i umilkł.

skiej jakoteż dochodu z opłat za pogrzeby, od dnia objęcia dzierżawy, do końca 1890 roku.

(—) Taryfa. Od dnia 13 lutego, na przeciąg jednego roku obowiązująca zaczęła bezpośrednio taryfa związku kolei poleskich z jednej a kolei terespolskiej, wiedeńskiej, bydgoskiej i fabryczno-łódzkiej z drugiej strony.

(—) W sobotę dnia 18 lutego odbędzie się w sali koncertowej Vogla ogólne zebrań zebrań członków łódzkiego stowarzyszenia wzajemnej pomocy subjektów handlowych.

(—) Na wpisy dla biednych uczniów, do uznania redakcji, otrzymaliśmy za pośrednictwem p. J. Suszyńskiego 6 rs. 15 k., zebrań przez dwie maski-cyganki, panny A. S. i F. S., u pp. J. na wieczorku tańczącym. Pierwsza to ofiara na cel dobroczynny, jaka nas doszła ze sfer składających hołdy karnawałowi tegorocznemu.

(—) Zapomoga. Członkom niemieckiego towarzystwa dramatycznego, które w bieżącym sezonie dawało przedstawienia w teatrze „Thalia”, przysłano z Berlina 200 marek zapomogi na drogę, z t. z. „funduszu pomocy”.

(—) Kradzieże. Proboszczowi z okolicy, który przybył do Łodzi za sprawunkami we wtorek, skradziono z sanek futro na ulicy Piotrkowskiej. U pp. K. w domu pod N. 271 h, skradziono w tych dniach z przedsiönka szlafrok damski i kilka innych drobnych. Kradzieży dopuściła się służąca wydalona ze służby.

Na ulicy Wschodniej, w jednym z domów w pobliżu urzędu powiatowego wybili złodzieje w nocy z poniedziałku na wtorek otwór w ścianie, chcąc się tą drogą dostać do wnętrza, zostali jednakże spłoszeni.

(—) Ochłodzenie zapadu. W przeszłą sobotę w nocy na Szpitalnym placu, w jednym z szynków podczas zabawy, wszczęła się bójka. Szynkarz, nie mogąc inaczej uspokoić swych gości, wylał kilka konewek wody na głowy bijących się, co poskutkowało i wstrzymało dalszą bójkę.

(—) Dziś w teatrze Victoria na *benefis* p. Maryana Winklera przedstawiona będzie komedia w 5 aktach Beaumarchais'go p. t. „Wesele Figara”. Benefisant wystąpi w humorystycznej roli sędziego Bridois; główne role grać będą: Figara p. Kopczewski, Zuzanny p. Zapolska, hrabiego i hrabiny p. Zapałowicz i panna Wyrwich, panna panna F. Pichor, doktora p. Gorzkowski, a metra fortepianu p. Nowakowski. Tak ze względu na sztukę, jako też z uwagi na talent benefisanta i sympatyę jaką się cieszy u publiczności, polecamy przedstawienie dzisiejsze raz jeszcze jaknajgorętszej opiece przyjaciół teatru.

KRONIKA KRAJOWA I ZAGRANICZNA.

— **Warszawa.** *Nowy dworzec.* W sferach kolejowych poruszony został ponownie jak donosi „Kur. warszaw.”, projekt budowy nowego głównego dworca dla kolei wiedeńskiej. Nowy gmach stanąłby na miejscu dzisiejszego dworca, a urządzony byłby w ten sposób, że przychodzące i odchodzące z Warszawy pociągi mieściłyby się na peronie pokrytym szklanym dachem. Cały dworzec wzniesiony byłby z materiału niepalnego. Koszt budowy całego gmachu, według planów i kosztorysów sporządzonych przed kilkoma laty, wynosić ma rubli 600,000.

† *Józef Wosiński*, członek izby sądowej warszawskiej zakończył życie w ubiegłą niedzielę. Zmarły był wytrawnym i zdolnym prawnikiem.

— **Petersburg.** „Goniec Urzędowy” zamieszcza rozporządzenie o podatku na utrzymanie sądów gminnych w guberniach warszawskiego okręgu sądowego, a więc w całym Królestwie. Rozporządzenie to zawiera następujące postanowienia: Na utrzymanie sądów pokoju odpowiednio sumy asygnuje skarbu z pewnymi wyjątkami, a mianowicie: zjazdy sędziów pokoju w Warszawie, Lublinie, Suwałkach, Płocku, Łodzi i Piotrkowie utrzymują się z funduszy miejskich. Sędziowie gminni, naznaczeni przez ministerium sprawiedliwości, oraz ci z wyboru, którzy po dwóch trzechleciach pozostają na nową kadencję, otrzymują dodatkową pensję skarbową. Sędzia gminny i ławnicy, w liczbie 3-ch na każdy sąd, wybierani są na zebrań gminnych na trzy lata. Na uzupełnienie funduszy, przeznaczonych na utrzymanie sądów gminnych, ustanowione zostają następujące podatki: 1) od świadectw handlowych 1-ej i 2-ej gildyi, oraz od patentów na wyrób spirytualiów po 15% od ceny patentów. Patenty akcyzowe na utrzymywanie gorzelni w osadach nie płać powyższego podatku. 2) Od wszelkich innych świadectw i biletów przemysłowych po 10%. Nie ulegają opłacie patenty i bilety tych fabryk, które powstają zewnątrz gmin. 3) Od budynków fabrycznych muryowanych 1/2% i drewnianych 1/3% całkowitej ich wartości ubezpieczeniowej. Powyż-

sze podatki pobierane będą: a) podatek od patentów i świadectw przy ich wykupywaniu; b) od zabudowań fabrycznych włączonych są do premium assekuracji gubernialnej. Prócz powyższych, do powiększenia funduszy na utrzymanie sądów gminnych, mają być użyte następujące podatki 1) od gruntów i nieruchomości, płacących i dotąd podatki gminne, w tej wysokości, jak i dotąd; 2) od spraw cywilnych, rozstrzyganych w sądach gminnych. Co do ostatniego punktu obowiązują następujące przepisy: stempel od spraw przelewanych jest do funduszy miejskich lub skarbu, stosownie do tego, z jakich funduszy utrzymywana jest instytucja; od spraw, które nie mają oznaczonej wartości, pobiera się stempel w wysokości 3 rs. Jednocześnie oznaczono czasowo wysokość pensji dla sędziego gminnego na rs. 709, ławnika—150 rs. i pisarza 500 rs.

Ministerium skarbu opracowuje projekt zmian w istniejących przepisach o bankach akcyjnych. Pomiedzy innymi, w projekcie tym, jak donoszą „Nowosti”, postanowiono, aby osoby zajmujące posady w jednej instytucji, nie miały prawa zajmować posad w innych tegoż rodzaju bankach lub Towarzystwach. Projekt ów obejmuje też zmianę przepisów o podziale dywidendy i zysków pomiędzy akcjonariuszów.

ROZMAITOŚCI.

× **Legenda bawarska o cesarzu Wilhelmie.** Paryski „Temps” twierdzi, iż niezwykła siła żywotna, jaką posiada cesarz Wilhelm pomimo swego sędziwego wieku, stała się powodem, że w Bawarii, krainie bajek i podań, powstała legenda, w którą wierzy świegie lud miejscowy. Legenda opiewa, iż cesarz Wilhelm długie swe życie zawdzięcza czarodziejskiemu środkowi jemu tylko znanemu; kto mu zaś tego środka dostarczył — niewiadomo. Jakkolwiek ten eliksir życia nie daje nieśmiertelności, wszakże przedłuża on życie i zachowuje cesarzowi siły umysłowe i fizyczne, tak, że może on długo jeszcze dzierżyć berło w swoim ręku. Legenda dodaje nadto, iż cesarz dał kilka kropli tego cudownego środka feldmarszałkowi hr. Moltke i ks. Bismarkowi, co objaśnia sędziwy wiek obu mężów stanu. Kilku monarchów udawało się już z prośbą do cesarza Wilhelma o udzielenie im tej tajemnicy, władca Niemiec wszakże pragnie ją stanowczo zachować jedynie dla siebie.

Co też to ludzie nie wymyślą!

× **Najszcześliwszy pacjent.** Pismo paryskie „Cri du peuple” opowiada, iż niejaki Karol Aubert, mieszkający na Montmatre, od lat dziesięciu chorujący na serce, chodząc do szpitala do szpitala, gdzie trzymało go to przez kilka tygodni, to przez parę miesięcy, gdyż choroba była wprawdzie poważna, ale nie do tego stopnia, aby mu zapewniono utrzymanie i leczenie w szpitalu kosztem rządu. Biedak w przerwach, kiedy się przed nim zamykały „gościnne” podwoje szpitala, często bardzo umierał prawie z głodu. Przed ośmiu miesiącami naraz Aubertowi rozwinęła się narośl w krtani i lekarze w szpitalu orzekli, iż choroba jego jest identyczna z chorobą niemieckiego następcy tronu. Odtąd ustała dla Auberta wszelka troska o byt. Nazwano go „następcą tronu” i lekarze prześcigali się w troskliwości dla niego. Jada w szpitalu, mieszka zaś na Montmatre i ilekroć prosi młodych lekarzy - asystentów o zapomogę pieniężną, nigdy mu jej nie odmawiają. Wzaman za to Aubert, przejęty wdzięcznością, stosuje się do każdego ich żądania. Od czasu do czasu odwiedza go który z lekarzy, a gdy mu powie: „Jutro przez cały dzień nie będziesz nic jadł, a pojutrze rano przyjdiesz na operację”, Aubert pozwoliłby się raczej zabić, niżby miał być nieposłusznym.

TELEGRAMY.

Petersburg, 14 lutego. (Ag. p.). Komentem twierdzą osowieckiej mianowany został dowódca 2-ej brygady, 35-ej dywizji, Łazarew.

Londyn, 14 lutego. (Ag. p.). Otrzymało tutaj wiadomość z wiarogodnego źródła, jakoby cło ruskie od zagranicznej przędzy bawełnianej miało być obniżone.

Belgrad, 14 lutego. Rząd otrzymał z Konstantynopola szczegółowe informacje o protestacyjnej stamencie na szeroką skalę agitacji antydynastycznej przez wygnanego po rokossu z r. 1883 z Serbii przewodzący radykalistów, Pasicza, którego król Milau, wydając świeżo amnestję powszechną, odsądził od prawa łaski.

Wiedeń, 14-go lutego. „Correspondance de l'Est” podaje za rzecz pewną, iż wojska włoskie zostaną odwołane z Afryki już

w najbliższym czasie. Do obrony Massawy i świeżo ufortyfikowanych pozycji około Saati pozostanie na miejscu utworzony umysłnie w tym celu korpus ochotniczy, złożony z 5,500 ludzi, obok 2,500 basz-buzuków. Reszta wojsk generała San-Marzano powróci w ciągu miesiąca do ojczyzny.

Sofia, 13 lutego. (Ag. p.). Liczne pogłoski krążą o działalności nowych komitetów bułgarskich w Belgradzie i Konstantynopolu, przygotowujących na wiosnę wkroczenie nowych band zbrojnych do Bułgarii. Komitety te nadały sobie charakter ciał handlowych.

Lwów, 14 lutego. Dyrekcja kolei Karola Ludwika ogłasza, iż nie jest wiadomym, kiedy komunikacja będzie mogła być przywróconą. Dopiero dzisiaj po południu nadeszła poczta onegdajsza.

Wiedeń, 14 lutego. (Ag. p.). „Wiener Tagblatt” zapewnia ze źródła upoważnionego, iż zwrot pokojowy jest niezaprzeczonym a usposobienia Rosyi wielce poe-dnawczej natury.

SĄD OKRĘGOWY PIOTRKOWSKI.

Wyciągi z aktów wywiezionych w sali poczekalnej sądu okręgowego.

Następujące umowy przedślubne zawarły na warunkach wyłączonej co do majątku posiadanego obecnie jako też mogącego przypaść w spadku, w darze lub wypadkiem losowym, a wspólności co do majątku uzyskać się mającego wspólną pracą małżonków podczas pożycia małżeńskiego:

14. Przed rejentem Juliuszem Graszczynskim w Łodzi, dnia 17 (29) kwietnia 1887 r. za N. 1263: Izaak Joska syn Elzner, kupiec i Estera Erlich rozwiedziona z Chaimem Zilberszteinem, — oboje zamieszkałi w Łodzi. Izaak Elzner nie posiada obecnie żadnego majątku; Estera Erlich posiada 2,000 rs. gotówki i 2,000 rs. garderoby, mebli i kosztowności.

15. Przed rejentem Julianem Mikoszewskim we Włocławku, dnia 12 (24) kwietnia 1887 r. za N. 226: pętoletnia Chana Engel, działająca w obecności matki swej Chai Engel, zamieszkała we Włocławku i Chaskel Wiktor syn Friszman, kupiec, zamieszkały w Zgierz. Chana Engel posiada obecnie 1,000 rs. gotówki i za 500 rs. garderoby, mebli i kosztowności; Chaskel Friszman nie posiada obecnie żadnego majątku.

16. Przed rejentem Władysławem Nowcem we Włocławku, dnia 28 maja (6 maja) 1887 r. za N. 698: pętoletnia Ryfka Leja Wertheim z Włocławka i kupiec Mendel Majer, Ioka Hersza syn, Sonnenberg, niepełnoletni, działający w obecności ojca swego I. H. Sonnenberga, — oboje zamieszkałi w Łodzi. Ryfka L. Wertheim posiada obecnie 1,000 rs. gotówki i 1,000 rs. w garderobie i kosztownościach.

17. Przed rejentem Ludosławem Jurkowskim w Noworadomsku, dnia 1 (13) czerwca 1887 r. za N. 209: Dawid syn Joachim Bem, kupiec zamieszkały w Sosnowcu i pętoletnia Judes Deiches z Krakowa. Judes Deiches posiada obecnie 3,500 rs. gotówki i za 1,000 rubli garderoby, mebli i kosztowności. Posag ten ubezpiecza Dawid Bem na całym swoim teraźniejszym i przyszłym majątku.

OSTATNIE WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Berlin, 14 lutego. Pomimo niepomyślnych depesz z Wiednia, gdzie polityczne wywoły „Peter. Lloyd’a” wywołały przynębienie, giełda tutejsza rozpoczęła dzień dzisiejszy w usposobieniu mocnem, podnosząc kursy prawie wszystkich papierów spekulacyjnych. Obroty rozwinęły się do syć zjawo. Papiery ruskie trzymały się mocno, lecz kursy ich nie uległy prawie żadnej zmianie. Na giełdzie zbożowej pszenica odzyskała początkową stratę 1 m., notowania żyta oparły się niższe.

Paryż, 9 lutego. Wykaz banku państwa (w tysiącach franków). Gotówka w złocie 1,108,800 (prz. 6,100), w srebrze 1,100,100 (prz. 3,000); portfel głównego banku i filij 603,850 (abyło 99,500); noty w obiegu 2,765,800 (abyło 77,700); prywatny rachunek bieżący 378,100 (prz. 5,800); saldo państwowe 152,100 (abyło 4,600); ogół zaliczek 253,500 (nb to 100), odsetki i dyskonta 3,579 (prz. 398).

Londyn, 9 lutego. Wykaz banku państwa (w tysiącach funtów szterlingów). Całkowita rezerwa 14,394 (prz. 446), noty w obiegu 23,436 (abyło 236); zapasy w gotówce 21,630 (prz. 211); portfel 19,336 (prz. 357); saldo prywatne 24,644 (abyło 528); saldo państwowe 7,198 (prz. 1,840); rezerwa not 12,977 (prz. 397); ubezpieczenie rządowe 16,261 (prz. 626).

Petersburg, 15 lutego. Wskle na Londyn 117 55 na Berlin 57,70, na Amsterdam 97,30, na Paryż 46,40, 1/2 emisyi 3,32, ruska premowa pożyczka 1-ej emisyi 263 1/2, także II em. 247, ruska pożyczka z roku 1873 187, II pożyczka wschodnia 97 1/2, III pożycz. wschodnia 97 1/2, 6% renta złota 194 1/2, 4 1/2% listy zast. ziemsk. 183 1/2, akcje ruskie wiel. D. Z. 266, kolei kursko - kijowskiej 325, betersburski bank dyskontowy 704, warszawski bank dyskontowy —, ruski bank dla handlu zagr. 277 1/2, petersburski bank międzynarodowy 472, nowa 4% pożyczka 81 1/2, dyskonto prywatne 6 1/2%.

Berlin, 14 lutego. Bilet banku ruskiego 173 65: 6%, listy zastawne 133,50, 4%, listy likwidacyjne 48,40, 5%, pożyczka wschodnia II em. 210, II emisyi 51,90, 4% pożyczka z 1880 r. 77,40, 6% listy zastawne ruskie 88 —, kapony 323,10, 5% pożyczka premowa z 1884 roku 143,00, także z 1886 r. 133,50, akcje banku handlowego 68,50 dyskontowego 56,50, dr. żel. warsz. wiedeń. 132,75, akcje kredytowe austriackie —, renta polska ruska 91,20, 6%, renta złota 104,30, pożyczka ruska 4%, wewnątrzna 43,90, dyskonto 5 1/2, prywatne 1 1/2%.

Londyn, 14 lutego. Pożyczka ruska z 1873 r. 92. Konsule angielskie 102 1/2.

Petersburg, 13 lutego. Żyło w mieście 51,00. Pszenica w m. 13,00. Żyto na cz. lp. 5,50. Owies w m. 3,80. Konopie w m. 45,00. Siemina łusane w m. 13,50, śnieg.

Berlin, 14 lutego. Pszenica 153 — 175, na kw. mj. 161 1/2, na cz. lp. 180 1/2, żyta 105 — 118, na kw. mj. 119 1/2, na cz. lp. 124.

Warszawa, 14 lutego. Farg na plac Wilekowskiego. Pszenica sm. i ord. —, patra i dobra —, biała 600 — 620, wyborowa 630 — 675, żyta wyborowe 365 — 385, średnie —, wadliwe —, jęczmień 2 i 4-ord. 210 — 245, owies —, gryka —, rzepik letni —, zimowy —, rzepak rapsz. —, groch polny —, cukr. —, fasola —, na korze.

Warszawa, 14 lutego. Okowita 78 1/2, zakrzyż po k. 3%, Stocunek garbca do wiadra 100 — 307 1/2, Hurt. skład. za wiadro kop. 827 — 830, za garn. 269 — 270. Szynki za wiadro kop. 839 — 842, za garnio 273 — 274 kop. (z dod. na wyschn. 2 1/2%).

Londyn, 13 lutego. Cukier Java 96 proc. 153 1/2, leniwo, cukier burakowy 14 1/2, leniwo.

Liverpool 13 lutego. Sprawozdanie końcowe. Gr. r. 10,000 hel, z tego: na spekulację i wywóz 1,100 hel. Stale. Middling amerykańska luty 5 1/2, na lt. mr. 5 1/2, na mr. kw. 5 1/2, na kw. mj. 5 1/2, na maj. cz. 5 1/2, na cz. lp. 5 1/2, na lip. 5 1/2, na sier. 5 1/2, na wrz. 5 1/2, na wrz. 5 1/2, na p. 5 1/2.

Hawre, 14 lutego. Kawa good average Santos na lt. 79,00, na maj 79,00, na sier. 78,00, na gr. 78,75.

New-York, 13 lutego. Bawolna 10 1/2, w N. Orleanie 9 1/2, Kawa (Fair Rio) 16, dto. Rio Nr. 7 low ordinary na kw. 12,52, na kw. 12,27. Jawne zapasy pszenicy 40,288,000 buszli, kukurydzy 8,339,000 buszli.

TELEGRAMY GIEŁDOWE.

Z dnia 14 Z dnia 16

Giełda Warszawska.		
Zadano z krótkoterminowe		
„Berlin za 100 mr.	57,94	57,95
„Londyn „ 1 L.	11,72	11,73
„Paryż „ 100 f.	48,80	48,80
„Wiedeń „ 100 fl.	93,15	93,30

Za papiery państwowe		
Listy likwid. Kr. Pol. duże . . .	90,50	90,50
Ruska poz. wschodnia II-em . . .	57,60	57,60
„ 4% poz. wewnątrzna z r. 1887 . .	82,35	82,30
Listy zast. ziem. Serji 1	100,15	100,20
„ „ „ „ 2	99,20	99,50
Listy zast. m. W. a. z. Se. 1	98,75	98,75
„ „ „ „ 2	97,30	97,30
Listy zast. m. Łodzi Serji 1	94,75	94,75
„ „ „ „ 2	93 —	93 —
„ „ „ „ 3	92 —	92 —

Giełda Berlińska.		
Bauknoty rosyjskie zaraz	173,65	173,10
„ „ na dost.	173,25	172,50
Wskle na Warszawę kr.	172,10	172,50
„ Petersburg kr.	172,75	171,80
„ „ dl.	171,30	170,20
„ Londyn kr.	20,38 1/2	20,38
„ „ dl.	20,31 1/2	20,31 1/2
„ Wiedeń kr.	160,85	160,85
Dyskonto prywatne	1 1/2	1 1/2

Giełda Londyńska.		
Wskle na Petersburg	2 1/2	
Dyskonto 3%		

DZIENNA STATYSTYKA LUDNOSCI.

Małżeństwa zawarte w dniu 14 lutego: W parafii katolickiej 1, a mianowicie: Jan Schilberg z Maryanną Migowską.

W parafii ewangelickiej — Starozakonnych —

Zmarli w dniu 14 lutego:

Katolicy: dzieci do lat 15-tych zmarło 6, w tej liczbie chłopów 4, dziewcząt 2; dorosłych —, w tej liczbie mężczyzn —, kobiet —, a mianowicie: —
Ewangelicy: dzieci do lat 15-tych zmarło 2, w tej liczbie chłopów 1, dziewcząt 1; dorosłych —, w tej liczbie mężczyzn —, kobiet —, a mianowicie: —
Starozakonni: dzieci do lat 15-tych zmarło 1, w tej liczbie chłopów 1, dziewcząt —; dorosłych 1, w tej liczbie mężczyzn 1, kobiet —, a mianowicie: —
Szol Hak, lat 61.

LISTA PRZYJEZDNYCH

Hotel Victoria. Bros z Warszawy, Fechner z Warszawy.

Hotel Manteuffel. Daput z Paryża, Mood z Moskwy, Agliki z Odessy.

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW

od dnia 1 (13) listopada r. b.

z Łodzi	GODZINY i MINUTY				
odchodzą:	6 10	7 45	1 05	5 55	9 30
przychodzą					
do Kolaszek . . .	7 10	8 45	2 15	7 05	10 45
„ Skiernewie . . .	8 45	10 15	3 45	8 35	
„ Warszawa . . .	11 05	12 35	6 45	10 20	
„ Aleksandrowa . .	1 35	3 05	8 20		
„ Ciechocinka . . .	2 21	3 51	9 21		
„ Piotrkowa . . .	3 51	5 21	10 21		
„ Czerłachów . . .	5 21	6 51	11 21		
„ Graczy	6 51	8 21	12 21		
„ Sosnowca	8 21	9 51	1 21		
„ Tomaszowa . . .	9 51	11 21	2 21		
„ Białna	11 21	1 21	3 21		
„ Radomia	1 21	2 21	4 21		
„ Kiele	2 21	3 21	5 21		

do Łodzi	GODZINY i MINUTY				
przychodzą:	10 30	8 50	4 30	10 10	8 40
odchodzą					
z Kolaszek . . .	9 19	7 50	3 31	9 15	7 43
„ Skiernewie . . .	7 47	6 18	1 01	7 43	
„ Warszawa . . .	8 20	6 50	10 43	8 20	
„ Aleksandrowa . .	2 20	3 50	9 10		
„ Ciechocinka . . .	1 50	3 20	8 40		
„ Piotrkowa . . .	3 20	4 50	9 10		
„ Czerłachów . . .	4 50	6 20	10 10		
„ Graczy	6 20	7 50	11 10		
„ Sosnowca	7 50	9 20	12 10		
„ Tomaszowa . . .	9 20	10 50	1 10		
„ Białna	10 50	12 20	2 10		
„ Radomia	12 20	1 50	3 10		
„ Kiele	1 50	3 20	4 10		

UWAGA. Cisy oznaczone grubszą kreską wyrażają czas od godziny 6-ej wieczorem do godziny 6-ej rano.

